

УКРАЇНА

(19) UA (11) 30700 (13) U
(51) МПК (2006)
A01C 5/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ РІПЧАСТОЇ

1

2

(21) u200711930

(22) 29.10.2007

(24) 11.03.2008

(72) ВІТАНОВ ОЛЕКСАНДР ДМИТРОВИЧ, UA,
ЗЕЛЕНДІН ЮРІЙ ДМИТРОВИЧ, UA, ЯРОВИЙ
ГРИГОРІЙ ІВАНОВИЧ, UA(73) ІНСТИТУТ ОВОЧІВНИЦТВА І
БАШТАННИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК, UA

(56)

(57) Спосіб вирощування цибулі ріпчастої, що
включає внесення мінеральних добрив локально і
проведення фертигації, сівбу покільченого насіння
з розчином гумісолу гідросівалкою, позакореневі
підживлення рослин гумісолом, краплинний полив
рослин цибулі.

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до технології вирощування сільськогосподарських рослин.

Загальноприйнятій спосіб вирощування цибулі ріпчастої на продовольчі цілі передбачає сівбу сухого насіння сівалками СО-4,2, СКОН-4,2, СОН-2,8 та іншими; за нормою висіву 6-8кг/га, схемами сівби 70+70см, 50+90см, 40+40+60см, густотою рослин 600-800тис.шт./га; проведення після сівби коткування; внесення добрив восени під зяблеву оранку врозкид або локально (доза добрив зменшена у 2-3 рази); під час вегетаційного періоду підтримання вологості ґрунту в період від сходів до утворення цибулини на рівні не нижче 80% НВ поливами дощуванням нормою 250-300м³/га у період від утворення цибулини до технічної стиглості - не нижче 70% за нормою 300-350м³/га [Індустріальні технології виробництва овочів / Г. Л. Бондаренко, М. О. Складаревський, О. С. Болотських та ін. / За ред. Г. Л. Бондаренка. - К.: Урожай, 1986. - 192 с; Операційні технології виробництва овочів / О. С. Болотських, Г. Л. Бондаренко, М. О. Складаревський та ін. / За ред. О. С. Болотських. - К.: Урожай, 1988. - 344 с; Орошаемое овощеводство / С. А. Дудник, А. В. Антонов, Г. Е. Березкина и др. / Под ред. С. А. Дудника. - К.: Урожай, 1990. - 240 с; Сучасні технології в овочівництві / За ред. К. І. Яковенка. - Харків: ІОБ УААН, 2001. - 128с.]

Проте даний спосіб вирощування має ряд недоліків. Середня врожайність цибулі ріпчастої в Україні за останні роки не перевищує 8,7-10,0т/га, низька рентабельність виробництва та висока собівартість продукції.

В основу корисної моделі поставлена задача підвищити ефективність вирощування цибулі ріпчастої на продовольчі цілі за рахунок підвищення врожайності та зниження енерго- та ресурсовитрат.

Суть корисної моделі полягає в тому, що фосфорно-калійні добрива вносять локально восени, а у вегетаційний період азотні добрива вносять разом з поливною водою (фертигація), сівбу проводять покільченим насінням з розчином гумісолу гідросівалкою та обробляють посіви цибулі гумісолом позакоренево, спосіб зрошення застосовують краплинний, що дає змогу економити поливну воду та добрива та насіння на 30-50%. Спосіб здійснюється наступним чином.

Після збирання попередника поле дискують лущильником ЛДГ-5, ЛДГ-10 на глибину 8-10см у двох взаємоперпендикулярних напрямках. Глибина зяблевої оранки на супіщаних ґрунтах 22-25см, на чорноземах - не менше ніж 25-27см, на підзолистих - не повинна перевищувати глибину гумусового горизонту. Для знищення сходів бур'янів та вирівнювання поверхні ґрунту восени проводять культивуацію на глибину 10-12см. Мінеральні добрива вносять локально культиваторами КРН-4,2, КОР-4,2. Доза

фосфорних та калійних добрив становить $\frac{1}{2}$ від дози рекомендованої для внесення врозкид,

азотних $\frac{1}{4}$, або азотні не вносять зовсім. Наприклад, на чорноземі звичайному вносять N₃₀P₉₀K₆₀ або P₉₀K₆₀. Рано навесні поле боронують важкими зубовими боронами БЗТС-1,0.

(19) UA (11) 30700 (13) U

Перед сівбою насіння цибулі замочують у воді до покільчення. Сівбу проводять відразу після боронування. В ємність гідросівалки до води додають гумісол з розрахунку 1л препарату на 1га посіву. Норма висіву насіння 3,5-4,0кг/га. Схеми сівби 50+90см, 24+24+24+68см та інші. Густота рослин цибулі ріпчастої 600-1000тис.шт/га. Коткування після сівби не проводять. Міжрядні обробітки проводять за необхідності культиваторами КРН-4,2, КОР-4,2. Розпушують лише широкі міжряддя. У вузьких міжряддях посередині розташовують поливний трубопровід, який зрошує відразу два рядки, ґрунт у них не ущільнюється і тому немає необхідності його розпушувати. Некореневі підживлення рослин гумісолом проводять з розрахунку бл препарату на 1га посіву: перше - при появі 3-4 справжніх листків, друге - на початку утворення цибулини. Обприскування проводять вранці після спадання роси за температури +14...+20°C. Захист від шкідників та хвороб здійснюють препаратами, внесеними до діючого „Переліку пестицидів і агрохімікатів дозволених до використання в Україні”. Передполивну вологість ґрунту підтримують на рівні 80-75% НВ у період від сходів до утворення цибулини і на рівні 70-65% НВ - від утворення цибулини до технічної стиглості. Спосіб зрошення - краплинний. Поливи проводять нормою 125-140м³/га (від сходів до утворення цибулини) та 150-180м³/га (від утворення цибулини до технічної стиглості). Через систему краплинного зрошення за вегетаційний період цибулі вносять водорозчинні азотні добрива разом з поливною водою (фертигація). Доза добрив

становить $\frac{1}{2}$ від дози рекомендованої для внесення врозкид (якщо добрива локально не

вносилися), або $\frac{1}{4}$ від дози, рекомендованої для

внесення врозкид (якщо $\frac{1}{4}$ добрив внесли локально навесні). Наприклад, при вирощуванні цибулі ріпчастої на чорноземі звичайному фертигацію проводять два рази: при появі 3-4 справжніх листків та на початку утворення

цибулини, доза добрив для одного внесення N_{15} ,

або $N_{7,5}$ відповідно до вищезазначених рекомендацій. Збирання врожаю виконують з розподілом його на товарну та нетоварну частини згідно ДСТУ 3234-95 Цибуля ріпчаста свіжа. Технічні умови.

При вирощуванні цибулі ріпчастої за розробленою технологією (внесення добрив локально, сівба покільченого насіння цибулі в розчині гумісолу гідросівалкою за вищезазначеними схемами та густотами, краплинне зрошення, проведення фертигації та позакореневі підживлення гумісолом рослин цибулі у вегетаційний період) урожайність цибулі становить 35т/га, чистий прибуток - 13,8тис. грн. Рентабельність при цьому на рівні 80,2%, собівартість 1кг цибулин - 0,49грн. (табл.). Вищевказані дані обумовлюють доцільність використання розробленої технології при

вирощуванні цибулі ріпчастої на продовольчі цілі.

Економічні показники вирощування цибулі ріпчастої

Економічні показники	загальноприйнята
	Урожайність цибулі, т/га
Повна собівартість, тис. грн.	15,8
Прибуток, тис. грн.	5,1
Собівартість 1кг цибулі, грн.	0,79
Рентабельність, %	32,3

Джерела інформації:

1. ДСТУ 3234-95. Цибуля ріпчаста свіжа. Технічні умови. - К.: Держстандарт України, 1995. - 17с.

2. Індустріальні технології виробництва овочів / Г. Л. Бондаренко, М. О. Склярєвський, О. С. Болотських та ін. / За ред. Г. Л. Бондаренка. - К.: Урожай, 1986. - 192с.

3. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві / За ред. Г. Л. Бондаренка, К. І. Яковенка. - Харків: Основа, 2001. - 369с.

4. Операційні технології виробництва овочів / О. С. Болотських, Г. Л. Бондаренко, М. О. Склярєвський та ін. / За ред. О. С. Болотських. - К.: Урожай, 1988. - 344с.

5. Орошаемое овощеводство / С. А. Дудник, А. В. Антонов, Г. Е. Березкина и др. / Под. ред. С. А. Дудника. - К.: Урожай, 1990. - 240с.